

YLÄSÄLI

2015 **2**

Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

Jos hunajata löydät, syö kohtuudella.

YLÄSALI

2015 - 2

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys

Stockholms finska
adventförsamling

Plusgiro
19 46 61-5

Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Sähköposti

falcoprofil@bredband.net

Toimituskunta

Ari Laitinen
08-756 80 48

Vieno Piironen
0171-534 02

Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net

Taitto

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Ari Laitinen

Teksti

San. 25:27

Kotisivu:

www.ylasali.se

”Pöytävieraiden tähden”

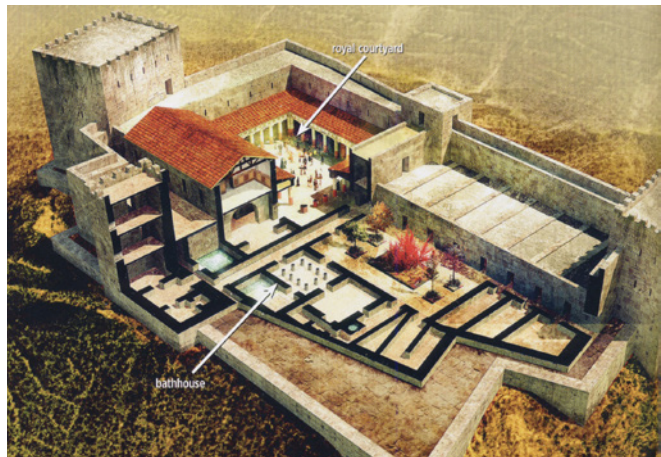
Herodes Antipas tuli luvanneeksi tanssivalle tytärpuolelleen, mitä ikinä tämä pyysi. Tyttö tilasi Johannes Kastajan pään vadilla. ”Pöytävieraiden tähden” Herodes ei voinut lupastaan peruuttaa (Matt. 14:9). Miksi? Oliko kasvojen menetyks ”ketulle” (Luuk. 13:32) kestämatön ajatus? Mutta missä oli pöytävieraiden oikeustaju, omatunto ja selkäranka?

Kun Joonatan isänsä vannottamasta valasta tietämättä maistoi hunajaa kesken taistelun ja tuomittiin kuolemaan, sotilastoverit yhtenä miehenä pakottivat kuninkaan perumaan tuomion (1. Sam. 14:24-30; 43-45). Herodeksen hoviherroilta, sotaväen päälliköiltä ja Galilean johtomiehiltä (Mark. 6:21) protestia ei kuulunut.

Kuka siis oikeastaan tappoi Johanneksen? Entä Jeesuksen? ”Monet hallitusmiehistäkin uskoivat Jeesukseen. Fariseusten pelossa he eivät kuitenkaan tunnustaneet sitä, jottei heitä erotettaisi synagogasta. Ihmisten antama kunnia oli heille rakkaampi kuin Jumalan antama” (Joh. 12:42, 43).

Johannes olisi voinut vaieta Herodeksen yksityiselämää. Mutta poliittinen korrektius ei ollut ”suuren Jumalan miehen”, ”suurimman naisista syntyneen”, vahvin puoli (Luuk. 1:15, 7:2; Matt. 11:11). Sosiaalinen paine ei purrut häneen. Hän oli löytänyt absoluuttisen arvonsa – Yljän ystävä (Joh. 3: 29, 30).
– SM

*Josefuksen mukaan Kuolleen meren itäpuolella sijainnut palatsilinnake **Machaerus** oli Johannes Kastajan kohtalon loppunäyttämö. Kun Herodiaan tytär meni ”sisään” (Mark. 6:22), hän meni todennäköisesti **tricliniumiin** (kuvan kork. punakattoinen rak.), missä herraseurue vietti orgioitaan. Äidiltään neuvoa kysyäkseen hän meni ”ulos” (Mark. 6:24), luultavasti **peristyyliin**, katetun pylväskäytävän ympäröimälle sisäpihalle. (Lähde: Herod's Palace-Fortresses, 2015)*

LÄHDE: HEROD'S PALACE-FORTRESSES, 2015

KUVA: MAKVIERIKKO

Anna sataa!

Oletko koskaan pysähtynyt ajattelemaan, mitä myötätunto oikein on ja miten sitä voidaan parhaiten osoittaa? Joku on sanonut: ”Myötätunnon osoittaminen toisille ei suinkaan merkitse sitä, että unohdamme itsemme, vaan pikemminkin, että muistamme, miltä meistä tuntui vaikeassa tilanteessa, kun tarvitsimme toisen ihmisen apua.”

Totta on! Siksi Raamattu antaakin meille oivan neuvon: ”Kantakaa toistenne kuormia, niin te täytätte Kristuksen lain” (Gal. 6:2). Uuden ruotsinkielisen käännöksen (*Livets handbok*) mukaan: ”Osallistukaa toistenne vaikeuksiin ja ongelmiin, niin teette sen, mitä Herra on käskenyt teidän tehdä.”

Eteläafrikkalainen arkkipiispa **Desmond Tutu** on sanonut: ”Me tiedämme, että Jumalan matematiikka on hivenen eriskummallista. Kun annat pois, saat enemmän, ja kun koetat koota itsellesi, menetät.” Luuk. 6:38 vahvistaa tämän erikoisen matematiikan: ”Antakaa, niin

teille annetaan. Runsas mitta, tiiviiksi paineltu, ravisteltu ja kukkurainen, annetaan syylinne. Niin kuin te mittaatte, niin teille mitataan.” Tämä koskee myös myötätunnon osoittamista.

Pieni tyttö tuli koulusta kotiin. Äiti vähän torui tyttöä:

– Minkäs takia tulet näin myöhään kotiin?

– Minun oli autettava erästä toista tyttöä, jolla oli huolia, tyttö vastasi.

– Mitä sinä sitten teit auttaaksesi häntä?

– Oo, minä istuin hänen vieressään ja autoin häntä itkemisessä.

Raamatusta löydämme jotakin vastaavaa: ”Iloitkaa iloitsevien kanssa ja itkekää itkevien kanssa” (Room.12:15). Kertomuksen pikku tyttö antoi tästä malliesimerkin.

Huolehtiminen, myötätunto ja rakkaus, jota sinä jaat kanssaihmisillesi, leviää kuin lastut laineilla ja sulkee sisäänsä sinut itsesikin.

Jeesus toivoo meidän olevan huolehtimisen, myötätunnon ja rakkauden suur-lähettiläitä, sillä Kristus itse pitää meistä huolta ja on täynnä myötätuntoa ja rakkautta meitä kohtaan. Juuri tämä kantaa meitä jokapäiväisessä elämässämme.

Myötätunto on kuin sade kuivalle maalle.

– *Eeva-Liisa Vihermä*

LÄHDE: MUNZER-RIITER.DE

Herodes Antipas (20 eKr- 39 ? jKr) hallitsi Galileaa ja Perea 4 eKr - 39 jKr.

MACHAERUKSEN linnakkeen rakensi hänen isänsä, **Herodes Suuri**, 30 eKr. paikalle, missä aiemmin oli ollut **Alexander Janneuksen** v. 90 eKr rakennuttama, mutta roomalaisten v. 57 eKr tuhoama linnoitus. Janneus (kuningas ja ylipappi 103-76 eKr) piti itseään Bileamin ennustamana ”tähtenä” (4 Moos. 24:17).

VANKILA, jonne Herodes ”lähetti sanan ja käski mestata Johanneksen” (Matt. 14:10), sijaitsi todennäköisesti kukkulan koillisrinteen alakaupungissa. Machaeruksen piiritys 72 jKr päättyi juutalaisten antautumiseen ja rakennusten hävittämiseen maan tasalle roomalaislegioonan toimesta. Arkeologit yrittävät nyt kasata ”kiveä kiven päälle”. Pylväs tai pari on saatu pystyyn alkuperäisistä aineksista. (Lähde: *Herod's Palace-Fortresses*, 2015) – SM

KUVA: MAKVIERIKKO

Jeesus tuli ja puhutteli heitä, sanoen:
minulle on annettu kaikki voima taivaassa ja maan päällä.
Menkääät siis ja opettakaat kaikkea kansaa ja kastakaat heitä
nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen,
ja opettakaat heitä pitämään kaikki mitä minä olen teille käsenyt.
Ja katso, minä olen teidän kanssanne maailman loppuun asti. Amen!
(Matt. 28:19-20 v:n 1776 *Biblian* mukaan).

Tehtävämme tänään

Ari Laitinen

Kuuntelin äskettäin radio-ohjelmaa siitä, miten täyttää kirkonpenkit. On kokeiltu esimerkiksi musiikkia aina klassisesta jazzin kautta rokkiin. Konsertteihin kansaa tulee, mutta jumalanpalvelukset vetävät väkeä vähänlaisesti.

Eräessä kirkossa päätettiin yhdistää jumalanpalvelus ja muotinäytös. Kirkkoherra kannatti energisesti ideaa. Kirkossa oli ollut iloista väkeä. Toisessa kirkossa pappi piti moottoripyöräjumalanpalveluksen, koska oli itsekin asian harrastaja. Kolmas pappi kutsui kirkkoonsa koirat omistajineen. Englannissa, Sandonin St. Andrews kirkossa, Pyhän Franciscuksen päivän jumalanpalvelukseen osallistui koirien lisäksi kissoja, hyppymyriä ja jopa käärme.

Evankeliumia kaikille luoduille, niinhän lähetyskäsky kuuluu. Mutta onko tehtävämme täyttää kirkonpenkit hinnalla millä hyvänsä?

Onko kirkko vain tila, jossa saamme harrastaa uskontoa, pohtia ikuisia asioita, pyöritellä sanoja kuin ompeluseuralainen lankarulliaan, viskellä mieleen pulpahtavia ajatuksia puolin ja toisin kuin pallopelissä?

Istumme pari tuntia kerran viikossa tankkaamassa energiaa viikon varalle, mutta riittääkö meiltä jotakin jakamista, kun tulemme sieltä ulos?

Ehkä annan silloin tällöin lantin jollekin kerjäläiselle. Mutta näenkö lainkaan ympärilläni olevaa toisenlaista nälkää ja janoa? Tunnistanko tapaamissani ihmi-

sisä välittämisen nälän, hyväksymisen janon, nähdyn tulemisen, luottamuksen ja rakkauden tarpeen? Kuinkahan monen epämääräinen tyhjyyden tunne on pohjimmaltaan Jumalan Hengen nälkää?

Ainahan sitä voi ventovieraan uskoa vahvistaa muutamalla lupauksella Raamatusta, mutta miten esitellä asiaa läheiselle, jonka ennakoosenteen tietää, ystävä- ja tuttavapiirissä, omien lähiomaisten parissa? Miten sisarusten, lasten, heidän puolisoitensa, omien vanhempien, serkkujen hengellinen ravitseminen toimii?

Minusta tuntuu, että on turha puhua taivaasta, ellen itse elä samassa maailmassa ja ajassa kuin ne, joille puhun. Ellen kohtaa ihmistä siellä, missä hän juuri nyt on, en kohtaa häntä ollenkaan. Saatan kuvitella puhuvani hänelle, mutta puheleminen itseseni ja itselleni.

”Menkää ... maailmaan” Meidät on lähetetty kohtaamaan ihmisiä siellä missä he ovat. Jos he eivät tule tänne, on mentävä sinne, missä heitä on. Opetuslapset menivät merten ja vuorten yli, tuulella ja talvessa, myrskyssä ja vainoissa ”kaikkeen maailmaan” julistamaan tiukkaa lakia ja puhdasta armon evankeliumia, perustamaan seurakuntia.

Kreikankielinen seurakuntaa tarkoittava sana ’ekkllesia’ merkitsee ulos kutsumista. Ulos – ihmisten pariin. Kirkko on vain kuin työmaan lämpökoppi. Tai kuin kännykän latauspiste. Puhelujen paikka on ulkona. Siellä heitä on – us-

kosta osattomia, menettämästään hyvästä tietämättömiä, välinpitämättömäksi opetettuja, ateistisen ideologian orjia. Mutta janoisia ja nälkäisiä.

”Saarnatkaa evankeliumia...” Hälyttäviä ja mesentavia uutisia saamme päivittäin median kautta. Meidät on kutsuttu julistamaan iankaikkista evankeliumia, toivon ja rohkaisun sanomaa.

Kutsun arvoa ei halvenna se, että saman kutsun ovat saaneet katolilaiset ja ortodoksit, luterilaiset ja presbyterit, baptistit ja helluntailaiset. Ja Jehovan todistajat.

Miten kukin tehtävän hoitaa, ei ole minun asiani arvioida. Minulla on vastuu omasta osuudestani. Enkelien julistaessa *varoitus*sanomaa ihmisinä tehtävämme on julistaa *ilosanomaa* pian kunnian kuninkaana palaavasta Vapahtajasta. Tätä ahdistavan kiireisessä ajassa harhaantuneet ja hätääntyneet ihmiset kaipaavat. Yhdelläkään ihmisellä tai seurakunnalla ei ole mitään ”omaa”, erilaista evankeliumia. Sanoma on sama, tehtävä yhteinen.

On elintärkeää nähdä itsemme syntisenä, Jeesuksen tähden armahdettuna, sovitettuna ja pelastettuna, rakastettuna ja hyväksyttynä. Kaiken tämän sisältää iankaikkinen evankeliumi.

Pieni oli se uskovien joukko, joka jäi Jerusalemiin odottamaan lupauksen täyttymistä. Pieni ja piskuinen on aktiiviuskovien joukko tänäänkin. **Hjalmar Brantingin** kerrotaan antaneen reseptin kristinuskon kitkemiseksi: ”Älkää asettuko vastustamaan kristinuskoa; riittää, jos saatte ihmiset välinpitämättömiksi sitä kohtaan.” Näitä sanoja **Henning Karström** kertoi hänen käyttäneen. Resepti on toiminut. Ruotsia pidetään maana, jonka asukkaat ovat kaikkein vähiten kiinnostuneita uskonnosta koko maailmassa.

”Menkää kaikkeen maailmaan.” Ruotsiinkin. Tänne meidät on lähetetty. Mikä on minun paikkani tässä kaikessa?

Helluntailaisia, jotka myös uskovat Kristuksen pikaiseen paluuseen, on Ruotsissa 85000 (adventisteja 2800). Koko maailmassa heitä on 644 miljoonaa – lähes 40 kertaa enemmän kuin adventisteja, joita on 18 miljoonaa.

Sanotaanko minulle eräänä päivänä:

– Sinä, Ari, taisit hoidella taivaalla lentävän enkelin tehtäviä silloin, kun sinulta pyydettiin kolikkoa ruokaan.

Vastaanko siihen:

– No, enkelin paikkaahan minä tavoittelin, mutta en sinne yltänyt, kun siivet puuttuivat!

En halua silloin kuulla:

– Mutta, hyvä mies, olihan sinulla kädet! Olisit kaivanut taskustasi kourallisen kolikoita tai vaikka satasen ja antanut tarvitsevalle. Mitä ihmettä sinä siivistä, kun kätesi toimivat?

Tosiaan: käteni toimivat. Ja jalat. Ja vielä näenkin. Voin siis ”mennä”. Jos en aivan ”kaikkeen maailmaan”, niin ainakin Hjalmar Brantingin puistoon. Sinne tulee naisia, miehiä, nuoria, raittiita, päihtyneitä, turisteja, kerjäläisiä, venäläisiä, kiinalaisia, suomalaisia, puolalaisia. Voi tulla ruotsalaisiakin.

”Menkää...” Toisten kohtaamista on harjoiteltava kentällä. On lähdeittävä liikkeelle, muuten kaikki jämähtää paikalleen. Jeesus tiesi tämän ja siksi antoi *lähtökäskyn*. Kyllä hänkin kävi sapattisin synagogassa, mutta paljon enemmän kerrotaan siitä, mitä hän teki muualla – rannoilla, lähteillä, puistoissa, puutarhoissa, kodeissa.

”Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia.” Se on minun tehtäväni – ja myös seurakunnan olemassaolon tarkoitus tänään.

Kooste Yläsalissa 23.5.2015 pidetystä saarnasta/sm

KUVA: S. MÄKVIKKO

Ensimmäiset ja viimeiset

**Roomalaiskatoliset, ortodoksit, hel-
luntailaiset, baptistit, luterilaiset,
anglikaanit, reformoidut, kongrega-
tionalistit, episkopaalit, metodistit,
adventistit...** Jumalallista auktoriteettia seurakuntana haetaan akselilla ensimmäinen ja alkuperäisin – viimeisin ja täydellisin.

Iglesia ni Christo katsoo olevansa molempia: sekä Kristuksen alkuseurakunnan ainoa oikea jatkumo että sen viimeisin, lopun aikaa varten restauroitu ilmentymä.

Profeettallisen tehtävänsä – kutsua ihmisiä ulos ”luopiokirkosta” (jona se pitää katolista kirkkoa) ja sen ”äpäristä” (protestanttiset kirkot) – INC tulkitsee saaneensa Jes. 46:11:n tekstistä: ”Minä kutsuin idästä haukan, kaukaisesta maasta päätökseni toteuttajan...” Tämä 100-vuotias ”idän haukka” Filippiineiltä on vuoden 1914 jälkeen liidellyt yli 100 maahan.

Uskon ohjenuorana INC sanoo pitävänsä yksin Raamattua. Sieltä tämä (väittämänsä mukaan) ”ainoa oikea Kristuksen kirkko” ei kuitenkaan löydä Kristusta Jumalana. Käännynnäisten todistuksissa ratkaiseva ”totuus” näyttääkin olevan jumaluuden kolminaisuuden kieltäminen.

Ristin sijasta INC käyttää symbolina juutalaisuudesta tuttua *menoraa*, seitsemääräistä lampunjalkaa. INC pyrkii Ef. 5:27:n mukaisesti loistamaan ”kirkkaana, pyhänä ja moitteettomana, vailla tahraa tai virhettä”. Tähän päästäkseen se

valvoo tiukasti jäsentensä käytöstä, moraalialia ja seurakuntalojaaliutta. Rikkeistä seuraa sanktioita. Esimerkiksi aiheeton poissaolo kaksi kertaa viikossa pidettävistä (torstai, sunnuntai) jumalanpalveluksista voi johtaa erottamiseen. Erotettu on yhtä kuin kadotettu, sillä INC:n mukaan tuomiopäivänä (Jeesuksen tullessa) vain siihen kuuluvat pelastuvat. Muut tuhotaan lopullisesti 1000 vuoden kuluttua siitä.

”Totuuden” määrittelyssä ja Raamatun tulkinnessa johtajien auktoriteetti on ehdoton. Kysymykseen, eikö sokean tottelemisen vaatimus loukkaa ajatuksen vapautta, INC vastaa: Ajatuksen vapaus on siinä, että jäsenyys on vapaaehtoista. Ennen seurakuntaan liittymistään henkilö perehtyy tarkasti INC:n oppeihin. Kun valinta on tehty ja uskova kastettu, sen jälkeen seurataan kyselemättä.

Tässä suhteessa INC eroaa Paavalin ajan alkuseurakunnasta, jossa toisinajattelu oli sallittua. Eri mieltä olevia ojentaisi itse Jumala, ei pappi tai kirkko: ”Jos jossakin kohden ehkä ajattelette toisin, *Jumala* on ilmoittava teille, kuinka asia on” (Fil. 3:15).

Onko ”loppuseurakunnilla” rohkeutta hyväksyä tämä alkuseurakunnan asenne? Entä onko vanhoilla, perinteisillä kirkkokunnilla rohkeutta soveltaa periaatetta: ”Meidän on vain *jatettava eteenpäin* siitä, mihin olemme päässeet” (Fil. 3:15)? Joskus ”eteenpäin” voi merkitä paluuta entiseen (Ilm. 2:4, 5), joskus orientoitumista johonkin uuteen (Jes. 43:19).

Olipa seurakunta kutsuttu missä historian vaiheessa tahansa, sillä ei sen perusteella ole mitään itseoikeutettua, ikuista asemaa Jumalan lamppukokoelmassa (Ilm. 1:20). Lamppu kuin lamppu voidaan milloin tahansa siirtää syrjään (Ilm. 2:5). Se osoittaa, ettei instituutio itsessään ole mitään. Ratkaisevaa on se, onko se lampunjalkojen keskellä käyskentelevän kädessä – ja käytettävissä (Ilm. 2:1). – SM

LÄHDE: INCmedia

KUVA: MAAVIERIKKO

Toivonlinnan lähetysopesto/kristillinen opisto/yhteiskoulu, Suomen kristillinen yhteiskoulu – historia kulkee nimessä.

”Sanotaan, että Suomessa on maailman paras koulujärjestelmä. Onko vähän röyhkeää pieneltä adventtikirkolta kuvitella, että pystymme tekemään maailman parhaan vielä paremmin? Mikä on se lisäarvo, jota kirkkona voimme antaa?”

Tätä kysyi Kai Arasola katsauksessaan adventtikirkon kouluhistoriaan 24.5.2015.

Koulupolkujen kiemuroita

Teksti: Kai Arasola

Adventtikirkon sairaala-, terveys ja hoitotyön parissa työskentelee noin 110.000 työntekijää. Toiseksi eniten palkattuja on kouluissa: vajaat 100.000 (joista opettajia yli 80.000). Pastoreita (noin puolet vihittyjä) seurakunnissa, hallinnossa tai evankelioinnissa yhteensä noin 30.000. Lisäksi noin 20.000 pavelee muissa tehtävissä (taloushallinto, sihteeristö jne).

Sairaala-, koulu-, kustannus-, ravinto- tuotanto- ja kehitysaputoiminta on niin suurta, että kirkon palkkalistoilla olevista alle 20% työskentelee varsinaisessa seurakuntatyössä.

Muut toimintamuodot olivat olleet käynnissä vuosikymmeniä ennen kouluja. Kuka nyt koulua tarvitsee, kun ollaan menossa taivaaseen... Vasta lähestyttäessä vuotta 1880 asenteet muuttuivat. Uranuurtajat eivät kuitenkaan perustaneet kouluja omia lapsiaan varten, vaan kirkon kasvaessa tarvittiin pastoreita, lähetystyöntekijöitä ja fiksua hoitohenkilökuntaa Battle Creekin parantolaan.

Vuonna 1862 **James Whitelta** kysyttiin: Pitäisikö meidän, jotka koko sydämestämme uskomme Jeesuksen tulon läheisyyteen, järjestää lapsillemme

koulukasvatusta? Jos vastaus on myönteinen, pitäisikö heidät lähettää yleiseen kouluun, jossa he oppivat kaksin verroin enemmän pahaa kuin hyvää? James vastasi: Vaikka Kristuksen tulo on lähellä, se ei ole syy olla oppimatta uutta ja kehittämättä mieltään.

Vuonna 1872 koulukomitea totesi joidenkin olevan vakuuttuneita siitä, että jotain pitäisi tehdä sen taivaallisen asian hyväksi, jossa oltiin mukana. Haluttiin oppia hyvin tuntemaan Raamatun opetukset ”ajankohtaisista totuuksista” (*Review & Herald* 7.5.1872).

Ellen G. Whiten ensimmäinen koulukasvatusta koskeva kirjallinen kommentti on samalta ajalta (1872): “Tarvitsemme koulua, jossa evankeliumin työhön astuvat voivat saada koulutusta yleisissä kouluaineissa ja -- oppia täydellisemmin tuntemaan Jumalan sanan tätä aikaa koskevat totuudet.” (*FE* 45,46).

Herran työllä oli kiire, tarvittiin nopeaa koulutusta. ”Ajankohtaisia totuuksia” ”nopeasti” opettamaan perustetun **Battle Creek Collegen** opetusohjelma oli käytännössä pitkä ja sisälsi vähän Raamattua ja paljon klassisia kieliä (latina, kreikka). Oppilaspuolan vuoksi kou-

luun värvättiin myös sellaisia, joilla ei ollut hengellistä näkyä. Pian koko koulun opetussuunnitelma ja ilmapiiri määrytyi näiden oppilaiden mukaan.

Uusi näky

Harbor Springsin kokousta 1891 pidetään käännekohtana adventistikoulujen visiolle. Siirrytään latinasta Kristukseen, ”totuuksista” koko Raamatun opetukseen Kristuksen valossa. ”Uskon vanhurskaus” (Minneapolis, 1888) muutti entistä ohjelmaa (3 v valmistava kurssi + 4 v college) siten, että lisättiin vielä yksi vuosi Raamattua.

Minneapolis 1888 ei ollut ainoa syytke, vaan adventistien intoon vaikutti myös yleinen ilmapiiri. 1880 ja 1890-luvuilla koko kristillinen Amerikka paloi lähetysnäylle (mm. **Dwight L. Moody** ja opiskelijälähettiliike). Tuhannet nuoret lähtivät eri mantereille mottonaan maailman evankeliointi ”tämän sukupolven aikana”. **S.N. Haskell** lähetettiin kahden vuoden maailmanympärysmatkalle lähetystyön mahdollisuuksia etsimään.

Blair Sunday Rest Bill (1888), Amerikan ensimmäinen merkittävä sunnuntailaki, vauhditti myös asiaa. Vuosina 1888-1895 monet adventistit USA:ssa ja muissakin maissa joutuivat syytteeseen. Seurauksena oli adventtikirkon historian vahvin Jeesuksen tulon odotuksen herätyksen jälkeen millerismin.

Näky avartuu – Avondale, Australia

Ellen Whiten Kristus & koko Raamattu-painotus sai merkittävän uuden näkökulman Avondaleessa. Ideana oli ”Työ ja koulu”. Kyse oli enemmästä kuin muutamasta työtunnista viikossa, kuten adventistikouluissa vielä muutama vuosi sitten oli käytäntönä. Työn piti opettaa ammatillisia taitoja ja elämässä selviämistä, auttaa lähetystyöpaikkojen löytämisessä sekä olla vastapainona ja vahvistaa teoria- ja raamatutiedon omaksumista.

Avondale-näyn voisi tiivistää yhteen sanaan: *tasapaino*. Hengellisten, henkis-

ten, fyysisten, teoreettisten, käytännöllisten ja sosiaalisten taitojen sopusuhtainen kehittäminen. Aktiiviselle nuorelle pelkkä pulpetissa istuminen ja teorian opiskelu voi olla todella tylsää. Hyvät, uudet pedagogiset menetelmät huomioivat tämän. Mikä etulyöntiasema meillä olisikaan, jos olisimme tätä kehittäneet!

W.W. Prescott oli vuosina 1895 ja 1896 useita kuukausia Avondalen kampuksella. Keskustelut Whiten kanssa kehittivät molempien ajatuksia siitä, mistä adventistisessä kasvatuksessa on kysymys. Kristus-keskeisyyden lisäksi *holistinen (kokonaisvaltainen) ihmiskäsitys* tulee oleelliseksi osaksi kouluohjelmaa.

Tässä vaiheessa (1890-luvulla/1900-luvun alussa) viriää näky seurakuntakouluista. Useimmiten kyseessä oli yhden opettajan ala-aste/perusasteen koulu.

Yhteiskunta alkaa määrätä kouluagendaa

Yhteiskunnalliset olosuhteet muuttuivat nopeasti vuosisadan (1900) vaihteen aikoina. Adventtikirkon koulut joutuivat koetteelle. Korkeakouluille tuli kriteerit, joita White neuvoi seuraamaan myös vastaperustetussa Loma Lindan **College of Medical Evangelists** -korkeakoulussa. Samalla muidenkin koulujen opetussuunnitelmat piti virallistaa. Adventistisen kasvatuksen perusideat olivat kuitenkin niin selkeät, että niitä saattoi muuttuneessakin tilanteessa soveltaa. Kirkolla oli edelleen hyviä kouluja, ja yhteiskunnan opetussuunnitelman oheen voitiin lisätä Raamattua, Kristusta, holistista tasapainoa.

Koulut ovat tärkeä osa adventismia, mutta eivät itsetarkoitusta. Niiden perustana olevat tavoitteet voidaan toteuttaa osin myös koulujen ulkopuolella. Suurena haasteena on toteuttaa näky tasapainoisesta, ihmisen kokonaisuutena huomiovasta koulutuksesta, antaa pohja hyvään elämään ja perspektiiviä ymmärtää maailmaa ja sen tapahtumia.

Kristus, Raamattu, armo ja usko – ei

voi olla maailman parasta ilman näitä. Siinä lisäarvo, jota kirkkona voimme antaa, olivatpa Suomen koulut maailman parhaita, tai vain kohtalaisen hyviä.

– Kai Arasola

Kooste laajemmasta esityksestä.

– Toim. SM

Vertailut ja tilastot: K.Arasola.

Adventtikirkon seurakuntakoulut: kehitys 1880-1910

Vuosi	Kouluja	Opettajia	Oppilaita
1880	1	1	15
1885	3	3	125
1890	9	15	350
1895	18	35	895
1900	220	250	5000
1905	417	466	7345
1910	594	758	13357

Vertailu: Suomi vs Adventtikirkko

Suomessa on vajaat 5000 koulua (peruskouluja, lukioita, ammatillisia oppilaitoksia), joissa oppilaita 900.000.

Adventtikirkolla koko maailmassa on – yliopistot mukaan lukien – liki 8000 oppilaitosta, joissa yli 1.8 miljoonaa oppilasta.

Suomessa on 14 yliopistoa ja 28 ammattikorkeakoulua. Kansainvälisellä adventtikirkolla on 113 yliopistoa tai muuta kolmannen asteen oppilaitosta.

Koulutoimijana kansainvälinen Adventtikirkko on siis vähän suurempi kuin Suomen valtio.

POHDITTAVAKSI: Pitäsikö ”varsinaista seurakuntatyötä” (20 %) lisätä, vai toteuttavatko ”muut” (80 %) Matt. 25: 35, 36, 40:n evankeliumia: ”Minun oli nälkä, te annoitte minulle ruokaa...” ”Kaiken, minkä olette tehneet yhdelle näistä vähimmäistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle”?

Paavi Franciscus opiskeli kemiantekniikkaa ennen kuin siirtyi teologian opiskeluun.

Vertailu: Katolinen kirkko vs Adventtikirkko

Katolinen kirkko on jäsenmäärältään noin 60 kertaa adventtikirkkoa suurempi. Seurakuntia on alle kaksi kertaa enemmän – seurakunnat ovat siis keskimäärin yli 30 kertaa suurempia kuin adventtikirkon seurakunnat.

Pappeja katolisessa kirkossa on 14 kertaa enemmän.

Katolisilla: 2 pappia seurakuntaa kohti

Adventtikirkolla pastoreita: 0,2 seurak./ryhmää kohti

Katolisia kouluja on noin 20 kertaa enemmän ja yliopistoja 11 kertaa enemmän kuin adventtikirkolla.

Jäsenmäärään suhteutettuna adventtikirkolla on kolme kertaa enemmän kouluja kuin katolisella kirkolla.

Ekebyholmin linna, oppilasasuntola.

Kirjasto, kulttuurihistoriallinen rakennus.

Ekebyholmsskolan: ”Ei huomautettavaa”

Neljän kuukauden perusteellisen tutkinnan jälkeen Ruotsin kouluja valvova Skolinspektionen antoi Ekebyholmille (peruskoulu ja lukio) puhtaat paperit. Huomautettavaa ei löytynyt. Koulun johtokunnan puheenjohtaja, **Bo Forsten**, kiittää Jumalaa koulutointa ohjaavasta adventtistisesta kasvatusfilosofiasta, koko henkilökuntaa yhteistyöstä ja jatkaa: – Erityisesti haluan nostaa esille rehtori **Yvonne Löfgrenin** ja vararehtori **Kirsi Peltosen**, jotka ovat kantaneet suuren vastuun ja uhranneet monet viikonloput ja illat koulun hyväksi. Vuonna 2014 tarkastetuista 1254:stä peruskoulusta vain 445 läpäisi huomautuksetta, 312:stä lukiosta 68.

– SM (Lähde: Missionären, juni 2015)

KUVA: ARI LAITINEN

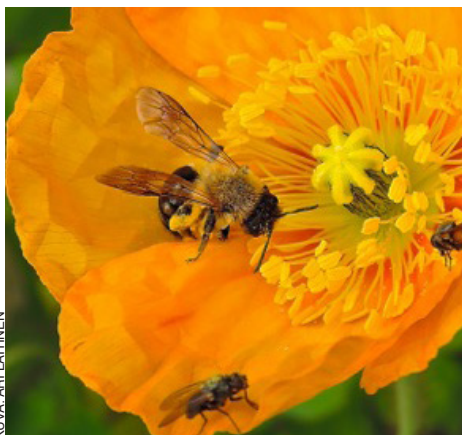
Maataloudessa käytetyt torjunta-aineet huonontavat kimalaisyhdykskunnan menestymistä käsitellyillä pelloilla ja estävät villimehiläisten lisääntymisen täysin.

Isot asiat pienestä – ja pienistä – kiinni

Kukkapenkki on värikäs kaunistus, mutta toki paljon muutakin, ennen kaikkea mettä keräävien hyönteisten voileipäpöytä – ja työpaikka. Pölyinen, mutta haluttu. Jos kimalaiset ja mehiläiset menisivät lakkoon, luonnonpölytys väheni-

si ja monien kasvien hedelmöityminen olisi vaarassa. Nälänhätä siitä seuraisi. Harvoin muistamme, miten suuri merkitys hyönteisillä on. Joka kerta, kun syön hedelmiä, marjoja tai vihanneksia, voin olla kutakuinkin varma siitä, että ne ovat

Rachel Carsonin teosta Silent Spring (1962, suom. Äänetön kevät, 1963) pidetään ympäristöliikkeen alkusysäyksenä. Kirjan nimi viittaa ravintoketjuun joutuneiden myrkkujen aiheuttamiin lintukuolemiin. Mitä olisi kevät ilman lintujen viserrystä?

KUVA: ARI LAITINEN

KUVA: ARI LAITINEN

KUVA: ARI LAITINEN

KUVA: ARI LAITINEN

Taidetta luonnon puolesta? Säveltäjä Steven Stuckyn sinfoninen runo ”Silent Spring” kantaesitettiin v. 2012 samannimisen kirjan julkaisun 50-vuotisjuhlan kunniaksi.

hyönteisten pölyttämiä.

Ilmastonmuutos uhkaa mm. kimalaisten selviytymistä. Tämä ilmenee Suomessa toukokuussa tarkastetusta **Salla-Riitta Vesterlundin** väitöskirjasta. Vesterlundin mukaan kimalaisten suojelua tulisikin lisätä. Toinen, Ruotsissa tehty laaja tutkimus puolestaan osoittaa maataloudessa yleisesti käytettävien torjunta-aineiden tappavan sekä mehiläisiä että kimalaisia. Aineet huonontavat kimalaisyhdyskunnan menestymistä käsitellyillä pelloilla ja estävät villimehiläisten lisääntymisen täysin.

Luomutuottajien järjestöt saivat EU:ssa pari vuotta sitten aikaan eräiden pahimpien myrkkujen (neonikotinoidien) väliaikaisen kiellon. Kemiantoisuus haastoi kuitenkin EU:n oikeuteen vaatien kiellon kumoamista. Pienillä hyönteisillä on siis nyt vastassaan iso raha, etenkin rapsiöljyn tuottajien järjestö. Luomuviljelijät ja mehiläistenhoitajat ajavat neonikotinoidien kielltoa.

Hyvällä syyllä voidaan siis kysyä: Kumpaa kannatat, terveellistä öljyä vai välttämättömiä hyönteisiä? Kenen riveissä seisot, kenen lippua kannat?

Ongelman mutkikkoudesta kertoo sekin, että samalla kun ilmastonmuutos uhkaa kimalaisia, mehiläisten katsotaan hyötynneen kylmästä kevetsäästä. Niille on riittänyt tasaisesti mettä.

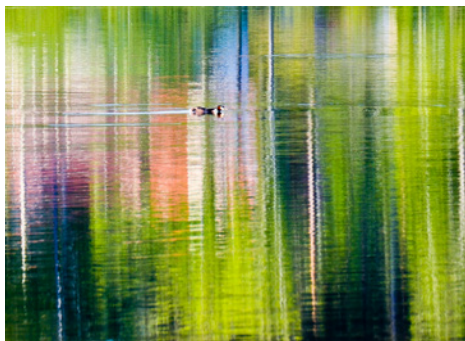
Pienestä se on – menestys – kiinni, niin pienten pölyttäjien ja medenkerääjien kuin meidän öljyn- ja hunajankäyttäjienkin.

– Ari Laitinen

Salomo: ”Jos hunajata löydät, syö kohtuudella.” Publicius Syrys: ”Kohtuuttomuus on lääketieteen elättäjä.”

KUVA: ARI LAITINEN

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

Luojan leima luodussa

”Ällistyttävää... Jokainen esine on erillinen, mutta kun niitä katsoo, ne aivan selvästi muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden...”

Nicholas Conard Tübingenin yliopistosta esittelee 40 000 vuotta vanhoja miniveistoksia: hevosta, mämmuttia, bii-sonia ja leijonaa. Hän ei voi käsittää, että Afrikasta 60 000 vuotta sitten lähteneet, Lähi-Idän ja Turkin kautta Tonavan laaksoa pitkin Etelä-Saksan jokilaaksoihin päätyneet ihmiset eivät kulkureitilleen jättäneet vihiäkään taiteellisista taipumuksistaan, mutta paikoilleen asetuttuaan alkoivat heti, ”kuin tyhjästä”, luoda taidetta, jollaisesta kuka tahansa nykyinenkin taiteilija voisi olla ylpeä.

Elokuvan historian katsotaan alkaneen **Lumièren** veljesten ensimmäisistä esityksistä 1895. Mutta filmiä pitää ”kelata” noin 36 000 vuotta taaksepäin. Ranskan **Chauvet-Pont-d’Arc**-luolan 122 000 m² käsittävien seinämaalausten 442 eläinkuviosta on päätelty, että jotkut eläinryhmät eivät esitä laumaa, vaan yhtä ja samaa eläintä liikkeessä eri perspektiiveistä. Häilyvä valo ja seinän epätasaisuuden luomat varjot ovat varmaankin tehostaneet animaatioefektiä.

Etelä-Afrikan **Blombos**-luolasta löydettyyn, yli kaksi kertaa vanhempaan (75 000 v) okranpalaan on kaiverrettu rivi kolmioita siten, että kolmiot ovat

osittain päällekkäin. Läpinäkyviä vuoria jonossa? Triangeleita kahdella toisiaan lähellä olevalla narulla riippumassa? Tällaisia ristiin rastiin kaiverrettujen viivojen muodostamia kuvioita on löydetty esineistä, jotka on ajoitettu jopa 100 000 vuoden takaisiksi.

Verrattuna Conardin miniveistoksiin ja Chauvet-Pont-d’Arcin luolamaalauksiin nämä Etelä-Afrikan löydökset ovat ehkä alkeellisia, mutta silti niiden katsotaan edustavan huimaa harppausta ”eläimellisestä menneisyydestämme siksi, mitä olemme tänään – laji, joka hukkuu symboleihin aina liikennemerkkeistä vihkisormuksiin ja älypuhelinien ikoneihin...”

Ollaanpa ajoituksista mitä mieltä tahansa, ”harppausta” on se, että yksissä aivoissa syntynyt ajatus voidaan kuvantaa merkkiin, joka jonkun toisen aivoissa muuntuu jälleen tuoksi ajatukseksi. Kyky, joka ”pitäisi” olla vain nykyihmisellä (*Homo Sapiens*), näyttää esiintyneen ennen kuin nykyihmistä (evolutionistisen käsityksen mukaan) oli olemassakaan.

Luojaan uskovaa löydöt eivät ällistytä. Jos Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, kaltaisekseen, luovan ajattelun ja abstrahointikyvyn on täytynyt kuulua itsestäänselvyytensä ”pakettiin”. Se, millä tavalla toimintaa kyvyt itse kussakin kanavoituvat, on yksilöllistä.

Raamattu jättää tilaa ”kehitysoville” siinä mielessä, ettei kaikkea keksitty kerralla – eikä kaikista ole kaikkeen, mutta se ei anna tukea käsitykselle ihmisen älyllisesti alemmpitasoisista esiasteista.

Jostakin – ei kaikista – ”tuli teltoissa asuvien paimentolaisten kantaisa”, jostakin – ei kaikista – tuli ”ensimmäinen harpun- ja huilunsoittaja”, joku – ei jokainen – ”aloitti pronssin ja raudan takomisen”. Jostakin tuli – siis ei ollut sitä syntyessään – ”ensimmäinen mahtava hallitsija”, joku istutti ”ensimmäisen viinitarhan”, rakensi ensimmäisen kaupungin. Jotkut

hakeutuivat ”rannikoille ja saarille” (1 Moos. 10:5) – ei pakosta, vaan silkasta rakkaudesta mereen!

Kiintoisaa on, että sana ”armo” esiintyy Raamatussa ensimmäisen kerran lahjakkuuden lajin yhteydessä: ”suuri metsästäjä Jumalan armosta” (1 Moos. 10:9). ”Armoitettu” sanotaan nykyäänkin, jos joku osaa asiansa poikkeuksellisen hyvin.

Se, miten syvällä luomistarve ihmisessä on, ilmenee mm. siinä, miten niinkin äärimmäisissä olosuhteissa kuin Auschwitzin keskitysleirillä, äärimmäisen rajoitetuilla materiaaleilla, ihmiset ovat tehneet taidetta – piirtäneet, maalanneet, tehneet ”veistoksia” (vaikkapa leivästä ja hammasharjasta) – senkin uhalla, että se on ollut kiellettyä ja on voinut merkitä kidutusta ja kuolemaa.

Miksi? – Koska taide auttoi heitä säilyttämään edes rippeitä ihmisarvostaan, antoi mahdollisuuden hetkeksi paeta brutaalia todellisuutta toiseen maailmaan, loi toivoa tulevaisuudesta, antoi tilaisuuden olla *joku*, jolla on oma identiteetti, selittää taidehistorioitsija **Agnieszka Sieradzka**. Juuri sen – yksilön minuuden – natsit pyrkivät eliminoimaan. **Auschwitz-Birkenau -museon** yli 2000 keskitysleireillä luotua teosta todistavat, että se ei onnistunut.

Totalitäärisissä järjestelmissä vallanpitäjä on aina, ideologiasta riippumatta, pyrkinyt määräämään, millaista taidetta saa tehdä ja jopa sen, kuka ylipäänsä saa tehdä sitä. Esimerkiksi saksalainen taiteilija **Emil Nolde** sai totaalisen maalauskiellon natsimin aikana. Silti hän maalasi – salaa. Näistä ”maalamattomista kuvista” on julkaistu myöhemmin kirja. Taiteilija ei ikäänkuin mahda mitään sille, mikä on. Olisiko se yksi ripe jumalallisuutta ihmisessä? Jumalastahan sanotaan: ”...omaa olemustaan hän ei voi kieltää” (2 Tim. 2:13).

Kaikki eivät pysty luomaan hienoja taideteoksia. Luomakunnan moninaisuus suo kuitenkin mahdollisuuden jokaiselle löytää jotakin, mistä voi nauttia, mitä voi ihailla, minkä tekeminen tuottaa mielihyvää. Kun afrikkalainen raapustaa kiven pintaan ”turhan” kuvion, se tapahtuu ilmeisesti siksi, että hän ON sellainen että ”tykkää” tehdä niin. Huvikseen.

Mikä on sinun ”okrakivesi”, sinä armoitettu *Homo Ludens* (leikkivä ihminen)? Jos et Luoja, niin ainakin luovaa leikkivä... – SM

Lähteet: *National Geographic*, January 2015; CNN: ”Auschwitz’s forbidden art”, 26.1.2015; *Emil Nolde. Unpainted Pictures*

LUKIJOIDEN LÖYTÄMIÄ

**Osuvia oivalluksia
– ei lähettäjiä omia,
mutta arvon hekin
ansaitsevat, joten
Kiitos, Hilpi ja Maria!**

Ihminen saa mitä ikinä haluaa, jos on tarpeeksi älykäs halutakseen vain sitä, mitä pystyy saamaan.

Ihminen voi myös laina haluta sitä, mitä ei pysty saamaan, ja kieltäytyä nauttimasta siitä, mitä hänellä jo on.

(Lähettäjä: *Hilpi Nilsson*)

Meidän ajatusmaailmamme on perussy meidän voittoomme tai tappioomme. Minkälaisille ajatuksille annamme sijaa, ne ottavat muodon ja ylivoiman meissä, muodostavat tulevaisuutemme ja iankaikkisuustoivomme.

Kylvät ajatuksen, ja niität teon. Kylvät teon, ja niität tottumuksen. Kylvät tottumuksen, ja niität luonteen. Kylvät luonteen, ja niität kohtalon.

Ajatukset ovat sitä laatua kuin se ravinto, mitä annetaan mielelle. Jumalan Sana ja rukous ovat elämän välttämätön hengenruoka joka päivälle.

(Lähettäjä: *Maria Iivainen*)

Quo Vadis -kirkon virallinen nimi on Chiesa di Santa Maria delle Piante.

Totta vai tarua?

Olessani viime huhtikuussa (2015) Roomassa kävin myös **Via Appian** varrella olevassa **Quo Vadis** -kirkossa (**Chiesa del Domine Quo Vadis**). Via Appia, antiikinaikainen roomalaistie, liitetään perimätietoon Pietarin kokemuksesta Roomassa.

Henryk Sienkiewicz (1846-1916), puolalainen Nobel-kirjailija (palkinto 1905) on saanut rintapatsaansa kirkkoon keisari Neron aikaa kuvaavan, uskonnollisävytteisen *Quo Vadis* -romaaninsa (1895) vuoksi. Teoksen teki tunnetuksi 1950-luvulla siihen perustuva samanniminen Hollywood-elokuva.

Itse kirja on saanut nimensä loppulukuihin sisältyvästä, kristilliseen perimätietoon perustuvasta kuvauksesta, jonka mukaan Pietari Roomasta vainoja pakkoon lähtiessään kohtasi ilmestyksessä Kristuksen Via Appialla. Kirkossa olevat maalaukset kuvaavat tätä kohtausta. Ne on sijoitettu kapean kirkon vastakkaisille seinille. Pietari ja Kristus seisovat Via Appian kiveyksellä ja ikään kuin keskustelevat keskenään. Latinankieliset sanat ovat taulujen alaosassa:

Pietari kysyy: DOMINE QVO VADIS

(Herra, minne menet)?

Kristus vastaa: VENIO ROMAM ITERIM CRUCIFIGI (Tulen Roomaan uudelleen ristiinnaulittavaksi).

Romaan kirkot ovat täynnä Raamatun kertomuksia tai pyhimyksiä kuvaavia taideteoksia. Kirkkoihin liittyy usein myös perimätietoihin perustuvia, satoja vuosia toistettuja kristillisiä kertomuksia. Vierailijalle nousee usein mieleen kysymys, miten niihin pitäisi suhtautua.

Seurasin jokin aika sitten Suomen televisiossa sarjaa taideteosten aitouden vahvistamisesta. Menetelmiin kuuluivat mm. värien ja kankaiden kemialliset ja fysikaaliset analyysit, maalaustekniikka sekä aiheen käsittelytapa. Tärkeäksi nousi myös se, pystytäänkö luotettavasti todentamaan taideteoksen siirtyminen taiteilijalta sen viimeiselle omistajalle. Tässä ketjussa ei saa olla puuttuvia renkaita.

Kun ilmaisu ”perimätieto” liitetään johonkin kertomukseen, jo sillä annetaan ymmärtää, että kysymys on asiasta, joka ei aukottomasti ja todennettavasti ole siirtynyt kertojien ketjussa tapahtuman ajankohdasta nykyhetkeen. Jos kertomukseen vielä sisältyy jotakin yliluonnollista, ihmismieli kaipaa entistä vahvempaa näyttöä luotettavuudesta.

Olemme siis perimätietojen osalta koko ajan uskottavuuden ja uskon alueella. Yleensä kuitenkin jotain vastaavaa on tapahtunut, ja kun perimätieto antaa henkilöille nimet ja paikan, se pitää elävänä tietoisuudessamme vastaavanlaisia ihmiskohtaloita. Esimerkiksi varhaisiin marttyyryihin liitetyt kertomukset ovat usein tällaisia.

Perimätieto Pietarin ja Kristuksen kohtaamisesta perustuu 100-luvun lopulta peräisin oleviin apogryfisiin teksteihin (*Pietarin teot*). Jeesuksen sanojen mukaan Pietari tulisi kuolemaan ristiinnaulittuna (Joh. 21:18,19). Se oli ei-roomalaisen teloitustapa, ellei joutunut petojen raadeltavaksi.

KUVA:JOEL NIININEN

KUVA:JOEL NIININEN

KUVA:JOEL NIININEN

Pietari ankkuroi uskonsa ”profeetalliseen sanaan”, ”pyhiin kirjoituksiin” ja silminnäkijähavaintoihin: ”Emmehan me... olleet lähteneet seuraamaan mitään ovelasti sepitettyjä taruja, vaan olimme omin silmin saaneet nähdä” (2. Piet. 1:16). Quo Vadis -kirkon Pietarin (vas.) ja Kristuksen (oik) maalaaja ei ollut itse tapahtumapaikalla. Mutta Via Appiaa (kesk.) voi kuka tahansa kävellä tänäinkin.

Pietari oli Roomassa [Babyloniassa, 1Piet. 5:13] keisari Neron aikana. Silloin puhjenneitten, kristittyihin kohdistettujen vainojen aikana lienee ollut luonnollinen ajatus lähteä sieltä pois, jos se oli mahdollista. Perimätieto voi olla siirtynyt todellisesta tapahtumasta muutaman sukupolven aikana (n.130 vuotta) eteenpäin kirjalliseen ilmaisuun, tai syntyä Raamatun antamasta kuvasta Pietarista ailahtelevana – milloin rohkeana, milloin pelkurimaisena – henkilönä.

Tällaisesta epävakaudesta, heilahte-lusta ääriäidasta toiseen, kertoo sekin perimätietoihin liittyvä yksityiskohta, että hän ei pitänyt itseään arvollisena kuolla samalla tavoin kuin Kristus, vaan halusi tulla naulituksi pää alaspäin. Pakeneminen vaihtuu tässä rohkeuteen kuolla äärimmäisen halveksittavasti.

Edellä olevaan voin suhtautua kohtuullisen myönteisesti. Jatkoon sen sijaan suhtaudun skeptisesti. Quo Vadis -kirkon virallinen nimi, **Chiesa di Santa Maria delle Piante**, viittaa jalanjälkiin (piante = jalanjäljet), jotka Kristus olisi jättänyt kohdatessaan Pietarin. Marmorikopio-

ta jalanjäljistä esitellään tässä kirkossa. Alkuperäistä säilytetään läheisessä **S. Sebastiano** -kirkossa. En käynyt tutkimaassa, olivatko alkuperäisetkin marmoria. Katukiveyshän ei ole nyt, eikä ollut silloinkaan marmoria. Ja miksi Kristus olisi jättänyt jalanjälkiä minkäänlaiseen kiveen, kun hän ei niitä jättänyt maan päällä eläessäänkään?

Uskottavampi selitys jalanjäljille lienee, että ne ovat peräisin antiikin ajoilta, mahdollisesti johonkin temppeeliin lahjoitettu votiivi-uhri eli kiitoslahja onnistuneesta matkasta?

Ellen G. White kirjassa *Alfa ja omega* 6 (s. 371) yhtyy perimätietoon Pietarin kuolintavasta, ristiinnaulitsemisesta pää alaspäin, mutta ei mainitse mitään Pietarin ja Kristuksen kohtaamisesta Via Appialla.

– Joel Niininen

KUVA:JOEL NIININEN

Henryk Sienkiewiczin rintakuva Quo Vadis-kirkossa.

Kuolleiden kujilla

Vuosi sitten tulipalo tuhosi useita taloja Etelä-Filippiineillä Ozamiz Cityssä, myös La Salle -yliopiston viereisellä alueella. Uusien rakentamiseen (palovakuutuksista puhumatta) ihmisillä ei ole varaa. Monin paikoin rehevä kasvillisuus peittää hiiltyneet rauniot.

Mutta elämä jatkuu. Se näkyy mm. seurakunnan toiminnassa. Sapattina 21.3.2015 oli Ozamiz Cityn adventtikirkossa juhla kirkon oppilaitoksesta valmistuneille. Lukion päättäneillä oli valkoinen asu, peruskoulun suorittaneilla vaaleanpunainen. Ylioppilaat esittivät juhlassa kuorolaulua. Mutta laululla ei vielä pärjää – vasta yliopistotasoinen tutkinto takaa paremman toimeentulon.

Elämän jatkuminen näkyy myös naapuritalon eläinkannassa. Vaikka olen saanut tilastotieteessä hyvän arvosanan, kissojen lukumäärän selville saaminen on silti vaikeaa. Viimeisimmän laskelman mu-

KUVAESKO MAKIVIERIKKO

Vuosi sitten raivonneen tulipalon raunioilla luonto jälleenrakentaa nopeammin kuin ihminen.

kaan noin kolmen oman kissan lisäksi uusia on seitsemän. Uutta on myös kana. Sen suuntavaisto kaipaisi tosin pientä korjausta, sillä se eksyy ”muina miehinä” minunkin huoneeseeni, kun ovi on auki. En ole suuremmin perehtynyt siipikarjan hoitoon, joten minun puolestani se kaksijalka saisi pysyä omalla tontillaan.

Kerran se oli löytänyt kuolleen torakan. Onnesta aivan sekaisin se säntäili edestakaisin etsien piilopaikkaa, missä saisi rauhassa syödä makupalansa ilman että kukaan sitä näpäksi.

Vaikka naapurin koira ja kana nauttivat päivä-

unista yhdessä, suhteen tasa-arvosta ei voi puhua. ”Jöötä” pitää kana: terävä nokkaisu tai pari, ja koira siirtyy nöyrästi muualle.

Täällä ei tarvitse nostaa kissaa pöydälle – ne oleskelevat pöydillä muutenkin. Näin kerran jopa koirien makailevan pöydällä, jolla opiskelijavuokralaiset nauttivat ateriansa (ei tosin samaan aikaan). Kanan vakiopaikkana on keittiön hellataso ja – ruokapöytä.

Vieraillessani Minglanillassa Cebun lähellä vuosi sitten kukkotarhan yöllinen kilpalaulanta oli liikaa. Nyt se ei enää häirinnyt, mutta Bungkil-koiran kissantorjuntahaukunta pikkutunneilla herätti yhä.

Ylioppilaiden kuoro esiintyi valmistujaisjuhlassaan.

Kanaa, pataa, kanapataa?

Puutarhakaupunki? Siltä varakkaan eliitin ”kuolleiden kuja” sukuhautoineen näyttää.

Ozamis Cityn katolinen hautausmaa on laaja. Köyhien hautapaikalla on halpa betoninen risti (trooppisessa ilmastossa puurista lahoaisi nopeasti), varakkaat voivat hankkia ison hautakammion marmorisine sukhautoineen. Viimeinen leposija voi olla myös arkkun mentävä tila hautarakennuksessa. Raamatusta puhutaan henkilöstä, joka asusti hautakammioissa, mutta näkemäni hautalokerot olivat liian pieniä maajoittumiseen. Hienoimmat alueet sukuhautoineen ovat kuin puutarhakaupunki.

Eräs Teodoro oli haudattu maaliskuun 8. päivänä 2015, vain muutama viikko ennen hautausmaal-

la käyntiäni. Maassa, ristin vieressä, oli kuva hänestä. Ristin kirjaimet R.I.P ovat lyhenne sanoista 'rest in peace' (lepää rauhassa).

Lucian haudalla huomio kiinnittyi tekstiin ”St. Peter Chapels” (Pyhän Pietarin kappelit). Kyseessä on yritys, jolle maksetaan kuukausittain pieni summa viiden vuoden ajan. Omaiset hankkivat hautapaikan, toimisto hoitaa hautajaiset arkkuneen.

Yhdessä hautakivessä huomiota herätti pitkä nimi ja runsas muu tekstimäärä. Syntymä- ja kuolinaika, titteli, etunimi, isän ja äidin sukunimi, lyhenne organisaation nimestä, jonka jäsen vainaja oli

ollut, «sisarta» (ilmeisesti hän oli nunna) rakkaudella ja rukouksin muistavat kyseisen järjestön sisaret sekä veljet, veljenpojat ja -tytöt, muut sukulaiset ja ystävät.

Hautakivessä on kuvattuna Neitsyt Maria, Pyhä Henki -kyyhkynen, risti, ehtoollismalja, öylätti ja ihmisiä, jotka vetävät toisiaan Marian luokse tai jotka työskentelevät läheystyössä käsi kädessä.

Kauniisti kirjailtu hautakivi lupaa pelastusta Neitsyt Marian* kautta. Sellaista Raamattu ei tunne. Jeesus sanoo: ”Minä olen ylösnousemus ja elämä” (Joh. 11:25).

Maria lepää haudataan. Miten hänen hautapaikkansa oli merkitty, oliko mitenkään, sillä ei ole väliä. Tärkeintä on, että ihminen eläessään turvautuu Jeesuksen lupamaan ylösnousemukseen. ”Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole” (Joh. 11:26). Ja ”vaikka kuoleekin”, hän ”saa elää” (Joh. 11:25). Lupaus koskee myös Jeesuksen äitiä.

”Sille, joka voittaa, minä annan -- valkoisen kiven, ja siihen kiveen on kirjoitettu uusi nimi, jota ei tunne kukaan muu kuin sen nimen saaja” (Ilm. 2:17). Se kivi ei ole hautakivi.

– Esko Mäkivierikko

*) Marian taivaaseenastumisen julisti dogmiksi v. 1950 Eugenio Maria Giuseppe Giovanni Pacelli (1876-1958), alias paavi Pius XII (1939-1958).

”Kerrostalo(hauta)osake”

Köyhälistön kirkkomaata

Isä meidän

KÄSKYJEN KUVASTIMENA

Raamatun tutkimisessa on välttämätöntä olla Pyhän Hengen ohjattavana. ”Ennen muuta -- on oltava selvillä siitä, etteivät pyhien kirjoitusten ennustukset ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä”(2Piet.1:20). Tämä ei koske vain ennustuksia, vaan Jumalan Sanaa kauttaaltaan.

Olin tutkimassa sapatin raamatuntutkisteluun sisältyvää Luuk. 11. lukua. Sen alku sisältää Raamatun eniten toistetut sanat, *Isä meidän* -rukouksen. Mietin, onko mahdollista sanoa tästä ainakin itseleni jotakin uutta, elävää sanaa.

Luuk. 11: 9-13 sisältää mitä vahvimman lupauksen siitä, että Pyhän Hengen apu on aina ja jokaiselle tarjolla: ”Totta kai teidän Isänne paljon enemmän antaa taivaasta Pyhän Hengen niille, jotka

sitä häneltä pyytävät.”

Oli siis pyydettävä, etsittävä ja kolkutettava. Kun sitten taivas aukeni, oli oltava vain hiljaa, kun taivaallinen virta läpäisi mielen kerrokset. Autuuden kyneleet kostuttivat silmäkulmat.

Jeesus oli ollut jälleen rukoilemassa. Opetuslapset olivat nähneet monet kerrat hänen palaavan näistä hetkistä tai tunteista. Niiden vaikutus Jeesuksen olemukseen oli niin ilmeinen, että opetuslapset pyysivät: ”Herra, opeta meitä rukoilemaan.”

Tutkisteluvihkossa oli koko sivullinen merkittäviä tapahtumia, joita edelsi Jeesuksen rukoushetket. Aina ei kuitenkaan ollut kyse tärkeistä tapahtumista, vaan Jeesus oli yhteydessä Isän kanssa useammin muutenkin. Kuunnellessani Hengen puhetta minulle selvisi

eräs syy: Jeesus viihtyi näissä keskusteluissa Jumalan kanssa. Tämä teki opetuslapsiin vaikutuksen.

Minua opetettiin tarkastelemaan *Isä meidän* -rukousta minulle uudesta näkökulmasta, rakenteeltaan rinnakkaisena kymmenelle käskylle. Rukouksessa, aivan kuin lain tauluissakin, on ensin Jumalaa koskeva osa, ja toisena ihmisiin liittyvä osa. Kun rukoilemme *Isä meidän* -rukousta, tunnustamme rakkautemme ja kunnioituksemme Jumalaa kohtaan, ikävöimme hänen valtakuntansa tuloa ja hänen tahtonsa toteutumista meissä anteeksiannontona ja koko maailmassa lopullisena uuden maan toteutumisenä.

Toisessa osassa tunnustamme rakkautemme lähimmäistämme kohtaan päivittäisen leivän kautta ja anteeksiannossa. Viimeinen rukous kiusauksista ja pahasta viittaa Jumalaa ja lähimmäistämme koskeviin kymmeneen käskyyn. Rakkauden kaksoskäskyksi muunnettuna: **Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.** Rukous on ennen kaikkea meidän omia asenteitamme muokkaava, niin kuin kymmenen käskysanaakin.

– Joel Niininen

Tilaisuuden jälkeen eräs seurakuntalainen tuli luokseni ja innostuneena kertoi saaneensa saman ajatuksen tästä Herran rukouksesta.

22-25/7 I Mästarens fotspår -konferens Ekebyholm

www.adventist.se

08-545 29 770

Sabboten 25/7

- 8.30 Frukost
- 10.00 Bibelstudietimme
- 11.30 Högtidsgudstjänst: talare *Mike Tucker*
- 13.00 Lunch 15.00 WALK 2015
- 16.00 Drama ”*Petrus&Andreas i Mästarens fotspår*”
- 17.30 Kvällsmat
- 19.00 Kvällsmöte: talare *Mike Tucker*
- 20.00 Musikal ”*The Carpenter*”

Syksyn 2015 vierailijoita

26/9 Heimo Lempinen (Syysjuhlat)
17/10 Kalevi ja Tarja Niittyaro
??/11 Berny Carlsson (päivä avoin)
5/12 Armo Kuoppakangas

Raamatuntutkistelu klo 10, jumalanpalvelus 11.15, Mahdollinen iltapäivätilaisuus klo 13.30.

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma
Tiedustelut: siht. Tuulikki Hagström 08-500 81 907

Ilmoitukset: Ruotsinsuomalainen-lehti, s. 3
Kotisivu: www.ylasali.se

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

Tilaukset & osoitteenmuutokset kirjallisesti tai netissä.

Vierailijoiden puheet kotisivulla ja CD-tallenteina.
puh. 08-500 81 907

Uskokaa valoon, jotta teistä tulisi valon lapsia*

Saarnassaan 11.4.2015 Bobby Sjölander kertoi nuukuudesta tunnetusta syrjäkylän naisesta, joka naapureiden yllätykseksi oli ensimmäisenä valmis maksamaan sähköliittymän mökkiinsä. Linjat vedettiin, mutta sähkön kuluutus oli lähes olematonta.

– Toimiiko kaikki niin kuin pitääkin – lamput ja muut? asiaa selvittämään tullut tarkastaja kysyi.

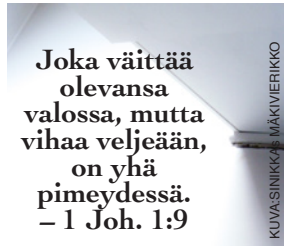
– Toimii toki, oikein hyvin! Nyt näen iltaisin paljon paremmin sytytellä kynttilöitä!

Hyödynnämmekö ”maailman valon” (Joh. 8:12) koko potentiaalia? Linjat on vedetty. Kytkeydy siis verkkoon, niin ”Kristus on sinua valaiseva!” (Ef. 5:15!) – SM

*) Joh. 12:36

Kirkkosalin vaihtoneuvotteluissa unionin edustajana toiminut Bobby kukitettiin kiitokseksi. Vaihto espanjalaisten kanssa toteutui keväällä 2014.

– VAIKKA LAMMAS jossain tarhassa ei saisikaan viimeisimmän tietämyksen mukaista ravintoa, se on silti lammas! muistutti 25/4 2015 vierailuttu Taisto Hillberg Jeesuksen sanoista Joh. 10:16: ”Minulla on myös muita lampaita, sellaisia, jotka eivät ole tästä tarhasta.” Ei-juutalaisina me kaikki kuulumme ”muihin”, mutta: ”Niitäkin minun tulee paimentaa.” Tekstissä ei sanota, että on oleva yksi tarha, vaan yksi lauma ja yksi paimen. Lauman tunnuksena on: ”Ne kuulevat minun ääneni” (Joh. 10:16). – SM

Taisto Hillberg

16/5 2015 PASTORIVIERAAMME Arja ja Onni Rytkönen (kuvassa vas.), olivat napanneet mukaansa Merja ja Martti Tuonosen, joiden mielestä evankeliumi kuuluu kaikille kansankerroksille. Merja kertoi Armi Kuuselan tapaamisestaan, Martti hengellisen materiaalin luovuttamisesta kruununprinsessa Victorialle ja Danielille näiden Turun vierailulla. ”Delegaatio” piipahti myös Sigtunassa, josta tämä YLÄSALI-lehti maailmalle lähtee. – SM

Miksi Jussit juhlivat

HORISONTTI

Isäni oli nimeltään Johannes. Minun toinen nimeni on Juhani. Jussinpäivää olemme aina kuitenkin juhlineet hyvin hillitysti. Mutta miksi Jussit juhlivat?

Juhannus on alun perin muinaisuskontoon liittyvä keskikesän valon juhla, jota on vietetty Suomessa, Ruotsissa ja Baltian maissa. Suomessa juhannus oli ylijumala Ukon juhla, jolla nimellä sitä kutsuttiin Etelä-Karjalassa vielä 1800-luvulla. Katolinen kirkko siirsi juhlan kesäpäivänseisauksesta kesäkuun 24. päivälle. Samalla se nimesi sen puoli vuotta ennen joulua syntyneen Johannes Kastajan syntymäpäiväksi.

Monet juhannuksen perinteistä juontavat juurensa pakanuudesta, valon ja hedelmällisyyden juhlasta. Erilaisin taioin on pyritty takaamaan sekä sato-toiveiden täyttyminen että naimaonni. Viina ja mekastus kuuluvat vanhastaan juhannukseen. Niiden on uskottu karkottavan pahoja henkiä. Samassa tarkoituksessa alettiin myös polttaa kokkoja. Juhannusyönä uskottiin aaveiden vaeltavan ja aarnivalkeiden palavan.

Joitakin vuosia sitten juhannuksena kuuntelin mieliinpainuvan radioaamuhartauden. Asa-uskonnon edustaja kertoi juhannuksen olevan heidän oma juhlaansa. Puhuja oli oikeassa. Hänen perustelunsa vakuuttivat: juhannussalot, tait ja perinteet kuuluvat skandinaaviseen pakanalliseen hedelmällisyysriittiin. Sen enempiä juhannuskokoilla, loitsuilla kuin lemmentaioillakaan ei ole kristillisiä tai raamatullisia juuria.

Rooman käskystä sapatti vaihtui sunnuntaiksi, Jeesuksen syntymäpäivä lykkääntyi keskitalven pakanalliseen Saturnaliaan ja Johannes Kastajan päivä pakanallisen Ukon päivälle keskikesän juomajuhlaan. Keisarit ja paavit ovat sanansa sanoneet pyrkien ”muuttamaan ajat ja lain ...” (Dan 7:25), ja kansat kulkevat perässä – myös Jussien juhliin.

Ja mikäs siinä: kun reiluja ollaan, niin otetaan toki Johannes Kastajakin mukaan, vaikka miehen syntärit (puoli vuotta ennen Jeesuksen syntymää) sijoittuisivat todennäköisesti maaliskuu- tai huhtikuulle. Jeesushan syntyi paimenten ollessa kedolla, joten se ei voinut tapahtua talvella, vaan pikemminkin syksyllä.

– Ari Laitinen